GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiérsza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz piérwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 87. Wtorek 15. Kwietnia 1851. Rok gazecie 40.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 11. kwietnia. Dnia 12. kwietnia 1851 wyjdzie w c. k. nadwornéj i rządowéj drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany XXII. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a to tak w niemieckim języku osobno, jakoteż we wszystk ch *dziewięciu* podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 80. Konwencyę między cesarsko-austryackim a królewsko-saskim rządem z 31. grudnia 1850, względem połączenia obustronnych kolei żelaznych.

Nr. 81. Rozporządzenie ministra kultury krajowéj i górnictwa z 25. marca 1851, którem się publikuje najwyższy przepis z 20. marca 1851, względem ystemizacyi trzydziestu stypendyów po 200 zr. m. k. dla zwyczajnych słuchaczy w Szemnickiéj akademii górniczej, tudzież zmiana niektórych postanowień, tyczących się przyjmowania zwyczajnych uczniów i ukończenia studyów w namienionéj akademii górniczej

Również dnia 12. kwietnia 1851 wyjdzie tamże i będzie rozesłany VIII. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa z roku 1850 (zawierający pod nr. 1*. konstytucyę i regulamin wyborów sejmowych dla Szląska) w kroacko-niemieckiém podwójném wydaniu, — XIV. zeszyt z roku 1850 (zawierający pod nr. 21. konstytucyę i regulamin wyborów sejmowych dla Czech (w słoweńsko- i madjarsko-niemieckiem podwójném wydaniu, i CII. zeszyt z roku 1850) zawierający pod nr. 312, rozporządzenie cesarskie z 24. lipca 1850 o regulacyi postępowania sądów w sprawach spornych dla Kroacyi i Slawonii) w halicko-rusko- i serbsko-niemieckiem podwójnem wydaniu.

Sprawy krajowe.

Obwieszczenie.

Lwów, 14. kwietnia. Dyrekcya tutejszego zakładu głuchoniemych poczytuje sobie za obowiązek podać do powszechnéj wiadomości, że w środę dnia 16. kwietnia r. b. od godziny 10. zrana odbędzie się pierwszy półroczny popis publiczny młodzieży głuchoniemej w własnym budynku tegoż zakładu na przedmieściu Łyczakowskiem.

Spis

składek dobrowolnych, które wpłynęły do lwowskiéj izby handlowéj i przemysłowéj ku otworzeniu funduszu dla wysłania utalentowanych rzemieślników lub pomocników z Galicyi na wystawę wyrobów w Londynie:

Z dniem ostatniego marca 1851 wpłynęło . . .	314 złr.	18 kr.
w miesiącu *kwietniu*		
przez korporacyę zegarmistrzów	2 „	16 „
przez gremium księgarzy w spólnie z drukarzami	14 „	18 „
przez radzców izby Krzysztofa Czuczawę kupca i Ant. Suchanek aptekarza ze składek w Stanisławowie i w Tłumaczu	152 „	6 „
przez magistrat tutejszy ze składek pomiędzy członkami wydziału	35 „	— „
przez cech tutejszych piwowarów	10 „	— „
suma składek na dniu 12. kwiet. wynosi	527 „	58 „

Izba handlowa i przemysłowa wyraża niniejszém dzięki szanownym dawcom.

(Ułaskawienia.)

Wiedeń, 10. kwietnia. Jego ces. Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 7. kwietnia r. b. następującym za zbrodnie polityczne w r. 1849 skazanym indiwiduom opuścić najłaskawiéj resztę kary:

a) skazanym przez c. k. wojskową komisyę śledczą w Krakowie na robotę szańcową od 3 do 6 lat Józefowi *Koczańskiemu*, parobkowi; Stanisławowi *Muszałek*, czeladnikowi szewskiemu; Bazylemu *Łyśkiewiczowi*, czeladnikowi piekarskiemu; Tomaszowi *Brzemskiemu*, gorzelnikowi, Tomaszowi *Woyczyk*, kiełbaśnikowi; Ignacemu *Adrian*, pisarzowi i Marcinowi *Łonczka* (alias Klisz), mularzowi;

b) skazanym przez c. k. komisyę wojskową we Lwowie na dwa lata robót szańcowych Ignacemu *Olisiewiczowi* szewcowi i Fedorowi *Krehuta* parobkowi. —

Następnie raczył Najjaśniéjszy Pan temsamem najwyższem postanowieniem następującym również za zbrodnie polityczne przez c. k. wojskową komisyę śledczą w Krakowie skazanym mianowicie Karolowi *Popieleckiemu*, technikowi zniżyć najłaskawiéj karę na dwa lata; Ludwikowi *Patzak*, czeladnikowi krawieckiemu na trzy lata, a Waleryanowi *Kozłowskiemu*, synowi mieszczanina na cztéry lata z uwolnieniem ostatniego od roboty szańcowéj.

(Mianowania.)

Wiedeń, 10. kwietnia. Jego Cesarska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 18. grudnia r. z. najłaskawiéj mianować austryackiego poddanego Antonio *Gazzo Francowich* w Tripolis, tamtéjszym austryackim konzulem z nadaniem mu prawa pobierania należytości konzularnych według taryfy.

(Wiadomości potoczne z Wiédnia.)

Wiedeń, 10. kwietnia. O pobycie Jego Ces. Mości w Tryeście dowiadujemy się dodatkowo jeszcze kilka szczegółów interesujących, których milczeniem pominąć się niegodzi. Przed odjazdem ofiarował Jego Ces. Mość załodze ces. rosyjskiego brygu „*Enee*“, która wyprawiła manewr w przytomności Monarchy 100 dukatów w podarunku, a załogi c. k. okrętów wojennych uraczył 3dniowym żołdem.

Podróż Jego Ces. Mości osiągnęła dwa bardzo ważne skutki. Pierwszym jest zdobycie Wenecyi; w sierpniu bowiem 1849 została Wenecya tylko zwyciężoną przez armię austryacką, lecz zdobył ją dopiero sam Monarcha teraz. Drugi skutek tyczy się marynarki naszéj, któréj Jego Ces. Mość niespuści nigdy z uwagi Swojéj.

— Jego Ces. Mość wyprawił zaraz po nadéjściu smutnéj wiadomości z Temeszwaru jednego z adjutantów swoich na miejsce tego nieszczęsnego wypadku. Podług nadesłanych wczoraj wieczór doniesień, minęło już wszelkie niebezpieczeństwo dla miasta.

— Książe Menschikoff, jenerał-major w świcie cesarza rosyjskiego, jeździł jako nadzwyczajny kuryer gabinetowy z ważnemi depeszami w sprawie niemieckiéj i osobnemi poleceniami cesarza do Paryża. Z powrotem obrał drogę przez Wiedeń i odjechał ztąd 6. b. m. do Petersburga. Za przybyciem jego rozeszła się tu pogłoska, że Francya zamyśla odstąpić od protestacyi przeciw przystąpieniu całéj Austryi do związku niemieckiego.

— Podług przedwczorajszych doniesień z Drezdna spodziewano się tam wkrótce już zamknięcia konferencyi. Kilku pełnomocników zabierało się w ciągu zeszłego tygodnia do odjazdu. Zdaje się więc, że nastąpiło już to, co przewidzieć było można: Prusy wracają poprostu do zgromadzenia związkowego zrzekając się również ostatniego żądania swego, aby konferencye istniały daléj, a przynajmniéj aby je odroczono tylko.

— Obrady nad ustawą giełdową zaczęły się już w ministerstwie finansów przy pomocy mężów świadomych téj rzeczy. Wszelako ogłoszenie tyczących się postanowień przewlecze się kilka miesięcy jeszcze, ponieważ projekt téj ustawy ma być pierwéj przedłożony do ocenienia komitetowi senzalów giełdowych. *(Bíór. N.)*

Niektóre dzienniki donoszą, że z fabryk i rękodzielni tutejszych miano poodדalać wielu robotników. Na szczęście jesteśmy w stanie, pisze *lit. kor. austr.*, zaprzeczyć stanowczo te pogłoski, którym w istocie udało się już obudzić niejaką obawę pomiędzy klasą robotników. Dotychczas nienastąpiło nigdzie jeszcze ani zawieszenie robót ani oddalenie robotników. Przeciwnie we wszystkich prawie gałęziach industryi, a nawet u rzemieślników daje się zawsze jeszcze czuć niemały brak sił roboczych. Nigdzie nie daje się dostrzegać brak roboty i zatrudnienia, lecz przeciwnie w wielu miejscach brak robotników pomocniczych. Taki stan rzeczy niemoże wcale zatrważać klasy robotników, lecz oraz niepowinien im także służyć za powód do przesadnych wymagań i żądania zbyt wielkiéj płacy od przedsiębierców przemysłowych. *(Lit. kor. austr.)*

(Ogólny rezultat odwiedzin Monarchy w Wenecyi.)

Z Wenecyi zawiéra litografowana korespondencya austryacka doniesienie obejmujące w następujący sposób ogólny rezultat odwiedzin césarskich: Teraz dopiéro, odkąd życie tego miasta znowu wróciło w zwykłą kolej swoją, łatwiéj się da okiem objąć ogólny wpływ jaki wywarły odwiedziny Césarza. Że te odwiedziny tak zupełnie były improwizowane, tak niespodziewane dla władz równie jak i dla ludności, i nieoczekiwane ani ze strony dobrzemyślących, ani ze strony zwolenników nieprzyjaźnych opinii stronniczych — to właśnie jest stanowczem w politycznem ocenieniu wywartego skutku. Ktokolwiek tylko patrzył albo chciał patrzéć okiem bezstron-

ném, ten zaprzeczyć niemoże, że manifestacye podczas pobytu Césarza w naszém mieście zupełnie dobrowolnym odznaczały się charakterem i że tak świetnie wypadły właśnie w mieście, które było ostatniem schronieniem rewolucyi włoskiéj, to jest faktem niezmiernéj wagi, bodźcem dla gorliwości, wytrwałéj dzielności i niezachwianéj ufności wszystkich dobrzemyślących. Czém więcéj w większych miastach włoskich występuje na jaw spostrzeżenie, że nawet osoby przychylne rządowi spowodowane nieraz przykremi względami poniekąd w oddaleniu się trzymają, tém pożądańszą było rzeczą, że odwiédziny césarskie w końcu przełamały tę trwożliwość. Pobieżny pogląd na życie społeczne okazuje, że mnóstwo osób, które się dotychczas zachowywały z pewną trwożliwością i wahaniem, teraz czują zupełną swobodę w swojém stanowczém wystąpieniu. Pewną jest rzeczą, że kosztowny dar monarchy wywarł najradośniejsze wrażenie; lecz zapoznać niemożna, że piękna i pełna zaufania forma, w jakiéj ten dar wielki ofiarowano, to wrażenie o wiele podwyższyło i uszlachetniło.

Niemasz nikogo w Wenecyi, coby o tém niemówił z uniesieniem, że Monarcha osobiście przybył, by dar ten piękny ofiarować miastu. Z wrodzonéj dobroduszności i delikatności uczucia jest szczególnie Wenecyanin czułym na podobne wrażenia.

Radośne manifestacye, jakie Monarsze wszędzie na jego drogach po mieście towarzyszyły, są najlepszym dowodem, że tutejsza ludność zdolna jest być monarchyczną i lojalną, a nawet ożywioną być może patryotyzmem dla Austryi.

(Pisma dziękczynne Jego ces. Mości.)

Wenecya, 6. kwietnia. Jego ces. Mość wydał do jeneralnego gubernatora fm. Radetzkiego i do namiestnika prowincyi weneckich kawalera Toggenburg, własnoręczne pisma dziękczynne, w których są pochlebne wzmianki o świetném przyjęciu, jakiego Monarcha doznał w Wenecyi. *(L. k. a.)*

(Kurs wiédeński 12. kwietnia 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — $96^7/_8$; $4^1/_2$% — $85^3/_8$; 4% $89^{11}/_{16}$. 4% z r. 1850 — —; 3% — wylosowane 4% 73. Losy z r. 1834 — —; z r. 1839 — $300^{15}/_{16}$. Wiédeńskie miejsko bankowe 2% —. Akcye bankowe 1276. Akcye kolei północ. $1346^1/_4$. Glognickiej kolei żelaznéj 685. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiéj żeglugi parow. 557. Lloyd —. Listy galicyjskie 89.

Portugalia.

(Instrukcye lorda Palmerstona do ambasadora angielskiego w Portugalii.)

Lizbona, 30. marca. Lord Palmerston przesłał ambasaderowi angielskiemu nowe instrukcye, aby czynnie popiérał żądania indemnizacyi niektórych poddanych angielskich i oraz zaprotestował przeciw wysokim cłom wywozowym od wina O'Porto. Słychać, że w ministeryum wielka panuje niezgoda w téj sprawie. *(Austr.)*

Hyszpania.

(Projekt pana Millan Alonso. — Pojedynek.)

Madryt, 1. kwietnia. W końcu wczorajszéj sesyi izby deputowanych odczytano osobne zdanie pana Millan Alonso. Ułożone jest jak następuje: „Gdy izba deputowanych rozpozna budżet dla mających się zaprowadzić w budżecie oszczędności i dla rezultatu porównania wydatków z przychodami, będzie się zajmować głównie rozpoznaniem i dyskusyą nad przedłożonym przez rząd projektem pod względem uregulowania publicznego długu. — Chociaż ta propozycya znajdzie niektórych zwolenników, można jednak przewidzieć, że będzie odrzucona. — Dla sporu, zaszłego między Madoz i Mora na wczorajszém posiedzeniu izby deputowanych odbył się między oboma pojedynek, w którym Madoz został lekko raniony w głowę.

Anglia.

(Nowy plan finansów pomyślnie przyjęty. — Wypadek w Lieds.)

Londyn, 7. kwietnia. Tak w izbie niższéj, jako téż w City przyjęto nowy plan finansów pomyślniéj, niż dawniejszy; nie dla tego, że zawiéra istotne ulepszenia, bo w ogóle drugi plan jest tylko nowo przejrzaném, ale nie polepszoném wydaniem piérwszego; ale dla tego ponieważ od piérwszego przedłożenia budżetu gabinet przebył przesilenie, które dowiodło, że kraj musi jeszcze przez niejaki czas przystać na teraźniejszy rząd, gdyż żadna inna partya nie jest w stanie pochwycić jego wodze.

Oto przyczyna, dla czego izba niższa jak i publiczność okazuje się tak ciérpliwą i pobłażającą dla finansowego planu kancléra skarbu. Niechcą na nowo zastanowić zarządu ogromnéj maszyny państwa.

Zresztą istotne polepszenie zawarte jest w zaproponowanym temi dniami poborze domowego podatku.

Publiczność zajmuje się dziś bardzo dość dziwnym wypadkiem, który się w Lieds wydarzył. Już dawno biegała pogłoska, że kler tamtejszego kościoła ś. Zbawiciela chce porzucić wyznanie angielskie, i przejdzie na łono rzymsko-katolickiego kościoła. Na piérwszą wiadomość o tém udał się dr. Pusey, twórca szyzmy w kościele ewanielickiem do Lieds, w zamiarze, odwieść tamtejsze duchowieństwo od tego zamysłu. Ztémwszystkiém zdaje się, że usiłowania jego nieodniosły pożądanego skutku, bo temi dniami wyrzekli się protestanckiego wyznania cztéréj księża, proboszcz kościoła ś. Zbawiciela, dwóch pomocników proboszcza, i rektor ze wsi, ośm osób świeckich, tudzież przełożona szpitalu siérót należącego do katolickiego kościoła ś. Anny, i przeszli na łono kościoła katolickiego.

(Korespondencya między prezydentem republiki francuskiéj i lordem Londonderry. — Rozprawy w izbie niższéj.)

Londyn. 7. kwietnia. Pomiędzy prezydentem republiki francuskiéj i markizem Londonderry zawiązała się bardzo ciekawa korespondencya o Abdel-Kaderze. Zdaje się, że markiz odwiédził w Pau tego sł wnego jeńca, a potem wyprawił do prezydenta bardzo rozrzewniający opis jego położenia i upraszał przytém o niejakie względy dla niego.

Ludwik Napoleon oświadczył na to w bardzo roztropnym liście, że gotów jest zrobić wszystko, lecz niemoże powrócić wolności Abdel-Kaderowi, dopokąd spokojność Algieru przezto na niebezpieczeństwo narażoną być może. Zaś odwiédzić więźnia osobiście nie jest w stanie teraz.

— Na dzisiejszém posiedzeniu izby niższéj wniósł p. Harries do propozycyi ministeryalnéj względem zatrzymania podatku od dochodów — poprawkę, aby ponieważ wszystkie inne podatki tylko na pewny czas i dla pokrycia pewnych potrzeb przyzwolone zostały, odnowienie tego podatku ograniczono także tylko na teraźniejszą potrzebę skarbu dla pokrycia przyzwolonych w parlamencie wydatków i utrzymania kredytu państwa. Mowca uzasadniał swój wniosek pomyślnym wykazem finansów kancléra skarbu i daném przy zaprowadzeniu tego podatku przyrzeczeniem, że będzie chwilowym tylko dla pokrycia zrządzonego przez administracyę Whigów niedoboru w kwocie 3,800,000 funtów, jak w swoim czasie Sir R. Peel zapewniał.

W drodze telegraficznéj dowiadujemy się, że wniosek kancléra skarbu względem odnowienia podatku dochodowego przyjęto jeszcze w nocy z 7. na 8go 278 głosami przeciw 230 — do drugiego odczytania. *(G. Wr.)*

Francya.

(Depesze telegraficzne.)

Paryż, 9. kwietnia, 8 godzina wieczór. Kombinacye nowego gabinetu są bezzasadne. Zamiar złożenia ministerstwa z legitymistów i bonapartystów nie przyszedł do skutku. W zgromadzeniu ustawodawczém proponował Saint Beuve odroczenie od 13. do 28. b. m., lecz wniosek ten odrzucono a natomiast przyjęto na wniosek pana Coquerels 8dniowe odroczenie.

Paryż, 10. kwietnia. Następująca kombinacya ministeryalna ma najwięcéj prawdopodobieństwa za sobą: Spraw zewnętrznych Chasseloup, wewnętrznych Barroche, finansów Fould, sprawiedliwości Rouher, marynarki Boffet, wojny Randon, handlu Bocher, nauk Giraud, robót Magne.

Legislatywa przyzwoliła kredyt dla obchodzenia uroczystości na cześć republiki. Wniosek pana Parfaits względem udzielenia amnestyi pominięto bez uwzględnienia. *(G. Wr.)*

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego d. 5. kwietnia.)

Paryż, 5. kwietnia. Na wstępie dzisiejszego posiedzenia narodowego zgromadzenia złożono na stole sprawozdanie wydziału o żądanym przez rząd kredycie na obchód uroczystości 4. maja (rocznicy proklamowania republiki przez konstytuantę); potém toczono daléj trzecią naradę nad ustawą o wsparciu i pensyonowaniu osób, które przy gaszeniu pożarów skaléczały, tudzież gwardzistów narodowych albo ich familii. Po krótkiéj dyskusyi, w któréj jeszcze raz usiłowano, na państwo zamiast na gminę nałożyć namienione obowiązki, przyjęto ustawę 503 głosami przeciw 79. — Poczém dyskutowano po raz drugi nad szpitalami i wszelkiemi zakładami dla chorych. Obrady te nie miały żadnéj wagi i zostały zamknięciem posiedzenia przerwane. *Madier de Montjau* (z ostatecznéj lewéj strony) zażądał, aby ustawę gwardyi narodowéj, która jeszcze dnia 5. była w dziennym porządku, aż na końcu przyszłego tygodnia wzięto pod obrady, gdyż sprawozdanie dopiéro przed kilką dniami było dyskutowane, lecz większość nie zgodziła się na to, dlatego téż wkrótce można się spodziéwać dyskusyi nad namienioną ważną ustawą.

(Wiadomości bieżące z Paryża z d. 8. kwietnia.)

Paryż, 8. kwietnia. Przesilenie ministeryalne skończyło się już dzisiaj; przynajmniéj utrzymują tak powszechnie. Lecz pomimo to krążą rozmaite kombinacye ministeryalne, chociaż wszystkie w tém się zgadzają, że pp. Baroche, Fould i Rouher będą miéć udział w gabinecie nowym, czyli raczéj w nowém wydaniu starego gabinetu. Tym sposobem dostalibyśmy czysto elyzejski gabinet, a w izbie nadmieniano już nawet o tém, aby odświeżyć znowu wotum nieufności pana Saint-Beuve (pod względem powołania ministrów dawnych).

Jak się dowiadujemy w téj chwili, odbyły się urodziny nowego gabinetu wczoraj o 10téj w pałacu Elysée, o czém prezydent zawiadomił natychmiast w uprzejmy sposób tymczasowe ministeryum.

Członkowie tymczasowego gabinetu zgromadzą się dziś u ministra marynarki p. Vaillant na ucztę pożegnawczą, na któréj prezydent zajmie piérwsze miejsce. Zresztą porozséłał prezydent, ponieważ niezupełnie ufa doniesieniom prefektów, emisaryuszów na prowincyę dla zbadania panującéj opinii publicznéj. Dotychczasowe doniesienia w tym względzie są niebardzo pomyślne dla niego. Nawet w departamencie dolnéj Charente, który dawniéj najwięcéj sprzyjał sprawie napoleońskiéj, znaleziono zaledwie jeden jeszcze okręg, na który spuścić się można, to jest okręg Saint-Jean-Angely. — Przy sposobności wspominamy tu raz jeszcze, że i partya republikańska stara się przez emisaryuszów swoich obrabiać opinię publiczną. Podczas feryi wielkanocnych będą deputowani góry zwiedzać wszystkie swe okręgi wyborcze dla poddania im hasła. Jak się z pewnością dowiadujemy, mają oni zamiar polecać wszędzie kandydaturę Cavaignaca. Z drugiéj strony znowu zaleca p. Romieu, który raz już oświadczył się na korzyść dyktatury wojskowéj (w broszurce swéj: „Wiek Cezarów")

w wydanym teraz pamflecie pod tytułem: „Czerwony upiór“ — bezwarunkowy absolutyzm jako ideał państwa.

„Armia,“ — tak kończy pan Romieu — i jedynie tylko armia może nas ocalić! A jeżeli mówię nas, tedy niemyśle pod tém istniejacego teraz społeczeństwa, lecz społeczenstwo takie, jakie być powinno, społeczeństwo, które tylko o sprawy familijne, o swoje własne interesa i rozrywki się troszczy.

Dzisiejsza chwila jest najstosowniejszą do tego, aby armia przyjeła na siebie tę zaszczytna misyę. Póżniéj byłoby juz za póżno. Prawo przemocy rozstrzyga wszystkie sprawy ludzkie. Ułozmy choćby najpiekniejsze teorye rzadzenia; — nauczajmy, oświecajmy i moralizujmy naród: — natury ludzkiéj niezmienimy przeciez i koniecznie nadejdzie ta chwila kiedyś, że w miejsce dowodów wystapi przemoc. W niéj spoczywa rozwiazanie wszelkiego sporu; mniejsza o to, czyli przemoc tez wystepuje pod innóm nazwiskiem jak n. p. w zgromadzeniach, gdzie większość przewodzi mniejszości, czy téż pod własném imieniem jak n. p. w wojnie, gdzie odwaga dyktuje prawa........“ *(G. Wr.)*

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Turyn, 8. kwietnia. Słychać, że także z Holandya ma być zawarty traktat handlu i zeglugi. Rząd zakazał emigrować do Montewideo, w zamiarze wstepowania tam do armii

Liwurna, 7. kwietnia. Dekreta austryackiéj wojskowéj komendy zakazuja przedawać na ulicy uskutecznione bez pozwolenia edycye pism drukowanych.

Genua, 8. kwietnia. Pewne towarzystwo zaproponowało rządowi, że chce sieć kolei zelaznéj częścią przez wybudowanie, częścią przez zakupienie przestrzeni już gotowych tak urządzić, że koleją żelazna będzie Bazylea połączona z Nowarą, co niezawodnie w izbie deputowanych żwawą dyskusyę wywoła.

(Sprawy turyńskiéj izby deputowanych.)

Turyn, 6. kwietnia. Izba deputowanych przyjęła wniesione przez senat do ustawy podatkowéj modyfikacye, i wyznaczyła dla obchodzenia uroczystości narodowéj na pamiątkę otworzenia parlamentu 8. maja 1848 w każdym roku drugą niedzielę w maju. Gminom miejskim pozostawiono do woli obchodzić to święto lub nie. Wniosek pana Demarchi, aby władze municypalne względem téj uroczystości porozumiały się z duchowieństwem, wywołał długą dyskusyę i rózne poprawki, ponieważ niektórzy członkowie izby utrzymywali, że tym sposobem przyznanoby duchowieństwu wyższość nad władzami cywilnemi. Ten artykuł odesłano do komisyi dla zmodyfikowania. *Brunier* przedłożył izbie sprawozdanie o traktacie z Belgią i Anglią; *Elena* wniosek względem taks newigacyjnych, a minister finansów projekt do ustawy o podatku gruntowym, osobistym i sukcesyjnym. *(Lit. kor. austr.)*

(Poczta włoska.)

Florencya, 4. kwietnia. *Monitore Toscano* ogłasza kontrasygnowany przez ministra Landucci dekret Wielkiego księcia, którym Jego królewicz. Mość na czas krótkiéj niebytności swéj w Toskanie ministrom swym te same pełnomocnictwa nadaje, jakiémi w dekrecie z 17. marca 1848 zaszczyceni zostali. — Gwardye miejskie w Filline i Campi zostały rozwiązane z rozkazu W. księcia.

— 2. kwietnia. Wczoraj wszedł tu w moc obowiązującą zawarty między austryackim i toskańskim rządem traktat pocztowy z 5. listopada 1850. Podług postanowień tego traktatu ma być nowa taksa oznaczona wedle stosunku oddalenia i wagi. Oddalenie obliczone jest w niemieckich milach jeograficznych, a waga w granach. Taksowanie i obliczanie odbywa się w monecie krajowéj przynależnego urzędu pocztowego. Zrównanie pretensyi nastąpi po osobném porozumieniu się interesowanych administracyi. Wspólne porto od listu oznaczono na 9 kr. m. k. *(Biór. N.)*

Niemce.

(Depesza telegraficzna.)

Drezdno, 9. kwietnia. Miasto nasze w radośnem jest ożywieniu. Goście austryaccy przyjmowani są z największém wyszczególnieniem i jak najprzyjemniejszem zostanie wspomnienie o otwarciu kolei żelaznéj łączącéj dwa morza. Wieczór zaraz po przybyciu dało miasto ucztę, przy któréj wznoszono toasty na cześć Austryi i Saksonii, na pomyślność nowéj kolei, na uskutecznienie wielkiego dzieła jedności Niemiec itp. Wczoraj była rewia wojskowa, obiad u dworu, przy którym obecna była cała familia królewska, na zakończenie tego dnia uroczystego teatr paré z przedstawieniem *Proroka* zaszczycony także bytnością saskiéj familii królewskiéj. Dziś w ostatni dzień uroczystości jest świetny wieczór u saskiego ministra spraw zagranicznych. Kilku urzędników państwa austryackiego otrzymało ordery saskie, między innymi minister handlu baron Bruck. — Z małą przerwą była ciągła słota. *(Austria.)*

(Korespondencya z Drezdna.)

Frankfurt, 4. kwietnia. *Journal de Francfort* zawiéra w numerze 81. korespondencyę z Drezdna, któréj wstęp jest następujący: „Wszystkie pogłoski, którémi chcą rozszérzyć zdanie, że między Austryą a Prusami panuje głębokie rozdwojenie co do reformy konstytucyi związkowéj, są bezzasadne. Jeżeli Prusy i Austria w ściśléj są zgodzie co do polityki zewnętrznéj, tedy podzielają także wspólnie to głębokie przekonanie, że obadwa niemieckie mocarstwa piérwszego rzędu muszą czuć potrzebę jednomyślności takze i co do wewnętrznéj polityki Niemiec. Poniewaz istnieje szczéry zamiar dojścia do zupełnego porozumienia, tedy do urzeczywistnienia tego zamiaru potrzeba tylko czasu, jakiego wymaga skład okoliczności. *(Austria.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiéj z 8 kwietnia.)

Metal. austr 5% — 72¾; 4½% 63⅝. Akcye bank. 1160. Sardyń. 36⅞. Hyszpańskie 3% — 35 15/16. Polskie 500 L. 83.

Prusy.

(Obrady w izbach pruskich.)

Berlin, 30. kwietnia. Wczorajsze obrady izb w Berlinie były bardzo wazne. W izbie piérwszéj zaczęła sie dyskusya nad ustawą względem odpowiedzialności ministrów. Wiadomo, że sprawozdanie komisyi zawiéra propozycye nietylko co do znacznych odmian przedłozonego wniosku do ustawy, lecz także co do pojedynczych przepisów saméj konstytucyi. Po bardzo drażliwéj dyskusyi przyjeto 72 głosami przeciw 66 wniosek deputowanych Zunder i Baumstark, by z uchyleniem wszystkich innych propozycyi sub 1 i 2 wziąć natychmiast pod szczegółowe obrady sprawozdanie komisyi sub 3.“ A zatem upadła propozycya komisyi względem zmiany projektu do ustawy i 61. §. konstytucyi. W koncu posiedzenia przesłano do komisyi wniosek ministra sprawiedliwości względem ścigania sądownie deputowanego barona Arnim.

W izbie drugiéj była w dziennym porządku ustawa względem nadzwyczajnéj potrzeby administracyi wojskowéj w latach 1850 i 1851. Vincke wniósł propozycyę:

Niechaj izba przed wotowaniem ustawy oświadczy: 1) ze zagraniczna polityka ministeryum naraża na niebezpieczeństwo powagę i honor Prus, a nawet ich stanowisko i egzystencyę; 2) ze, gdyby istniała ustawa o odpowiedzialności, należałoby ministerstwu za naruszenie konstytucyi proces wytoczyć; 3) że jednak należy zezwolić na postępowanie ze względu na dobrą wiarę, w jakiéj konwencye przez prywatnych itd. zawarte bywają.

Poczem zabrał głos prezydent ministrów dla skreślenia politycznego położenia Prus i usprawiedliwienia polityki ministeryum. Za pewne wyrazenie się przywołuje go prezydent do porządku. *Vincke* zbija prezydenta ministrów w obszernéj mowie. *Beckerath* wnosi projekt, który również zmierza tylko do warunkowego zezwolenia na nadzwyczajny kredyt. Po przymówieniu się jeszcze prezydenta ministrów hrabi Arnim, Boitzenburg i innych, odroczono dyskusyę.

Berlin, 7. kwietnia. Dla popierania umiejętnych dążności w korpusie oficerów artyleryi było zwyczajem rozdawać corocznie, pewną liczbę nagród zasłużonych. Doskonałe roboty otrzymywały honoraryum 200 talarów tudzież akcesyt 100 tal. albo zachęcającą premię 50 tal. W ogóle dawano przedtém na takowe zamiary rocznie 600 tal. do dyspozycyi. W upłynionym a nawet i w tym roku nie wyznaczono już takiego funduszu, utrzymując, że teraźniejsze stosunki nie nastręczą oficerom potrzebnego czasu do rozwiązania zadań za które nagroda jest przeznaczona.

(Kurs giełdy berlińskiéj z 10. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka 5% 105½. Obligacye długu państwa 85⅛. Akcye bank. 95¾ l. Polskie listytaw. 93¾. Polskie 500 L. — 82¼; 300 L. — 145¼ p. Frydrychsdory 13 1/12. Inne złoto za 5 tal. 8⅝. Austr. banknoty 77⅙.

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienie.)

Warszawa, 9. kwietnia. Najjaśniejszy Pan przychylnie do wstawienia się JO księcia Namiestnika Królestwa, najmiłościwiéj dozwolić raczył wychodźcy Polskiemu, przebywającemu w Bastia na wyspie Korsyce, *Karolowi Kosteckiemu*, powrócić do Królestwa Polskiego, bez dozwolenia mu atoli legitymowania się z pochodzenia szlacheckiego i bez powrócenia mu skonfiskowanego majątku. *(G. Wa.)*

Turcya.

(Wiadomości z Bośnii.)

Korespondent *Lloyda* z nad Unny donosi w liście datowanym z piérwszych dni kwietnia: Insurgenci rozprószyli się po klęsce pod Gjul-Hissar na wszystkie strony i uchodza po największéj części w kierunku zachodnim ku okolicom Bihaczy. Kadia Kapic, jeden z przewódźców głównych, zginął z ręki dwóch skrytobójców tureckich, i taki sam los, jak insurgenci ogólnie się obawiaja, spotka pewno także przewodźcę ich Ale Kedica, który wszelkiemi siłami stara się zebrać nowe wojska i przeprawić się przez Unnę. Mówią tu bardzo głośno o tym projekcie, lecz trudno, aby go uskutecznić zdołano. Omer Basza stoi jeszcze ciągle w Banialuce. Jaiza i Jezero są napół spalone, a większa część mieszkańców pouciekała juz do domu. — Jak słychać, postanowiła porta użyć jak najsurowszych środków dla położenia końca téj insurekcyi, a nawet i ksiażę Serbski miał otrzymać wezwanie, aby na północnéj granicy postawił dla zasłony 12.000czny korpus. Podług téj saméj korespondencyi miał Ali Basza, którego Skanderbeg odesłał pod eskortą do Banialuki, umrzéć nagle w drodze na noclegu w Dobriuje. *(Lloyd.)*

— Dnia 1. kwietnia przybyło do Cattaro dwóch Turków z Stolacz na Castellonuova z depeszą nowego wezyra Hercegowiny Haireddin Baszy do Osmana Baszy z Skutari i udali sie nazajutrz w dalszą podróż na Budnę. W przeszłym tygodniu odpłynęło około 200 Czernogórców na okrętach austryackich do Konstantynopola dla zakupienia żywności. Opatrzeni byli w paszporta senatu montenegryńskiego. *(L. k. a.)*

(Prasa i dziennikarstwo w Turcyi.)

Prasa i dziennikarstwo w Turcyi stoją jeszcze na bardzo nizkim stopniu. W Konstantynopolu są trzy drukarnie tylko, w których drukują pisma w tureckim, nowogrodzkim, arabskim, włoskim i francuskim języku, — i dwie litografie. Smyrna ma tylko jedną drukarnię i jedną litografię. W Konstantynopolu są trzy księgarnie, a w Smyrnie tylko jedna. W Konstantynopolu wychodzi gazeta urzędowa w tureckim i jeden dziennik polityczny w francuskim języku, a w Smyrnie drukują jedną gazetę polityczną w nowogreckim, a jedną w francuskim języku. *(Litgr. kor. austr.)*

(Wiadomości potoczne z Konstantynopola.)

Konstantynopol, 30. marca. W ministeryum finansów odbyła się licytacya miejscowego podatku najznakomitszych miast krajowych; podatek od tytoniu wydzierżawiono także za 5,700,000 piastrów; znawcy twierdzą że rząd mogłby z tytoniu łatwo mieć dziesięć razy większy dochód. — Niesłychany był natłok ludzi cisnących się do Tidjaret, gdzie się znajdowały przedmioty przeznaczone na wystawę londyńską; dla publiczności były oznaczone dnie w których za każdym razem przypuszczano inną korporacyę. — Sułtan przyjmował w tych dniach bardzo łaskawie posła egypskiego u siebie na posłuchaniu. Rokują sobie z tego spokojne rozwiązanie kwestyi egypskiéj. *(Austr.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 14. kwietnia.)

Lwów. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 20r.37k.; żyta 14r.55k.; jęczmienia 11r.30k.; owsa 6r. 32k.; hreczki 13r.; kartofli 6r.3k.; — cetnar siana kosztował 2r.12k.; okłotów 1r.46k.; — za sąg drzewa bukowego płacono 30r., dębowego 27r.15k.; sosnowego 25r. w. w. Drobiazgowa sprzedaż w dawniejszych cenach.

(Ceny targowe w obwodzie Stryjskim.)

Stryj, 1. kwietnia. Według doniesień handlowych z Skolego, Doliny, Wojniłowa, Mikołajowa i Kałusza płacono tamże na targach w drugiéj połowie marca w przecięciu za korzec pszenicy 18r.45k. —20r.30k.—18r.—19r.—20r.; żyta 13r.45k.—15r.30k.—15r.—15r. 42k.—16r.; jęczmienia 11r.40k.—12r.30k.—12r.—10r.40k.—14r.; owsa 7r.30k.—8r.—5r.—6r.7k.—5r.15k.; hreczki 20r.—22r.—0—9r.—10r.; kukurudzy 14r.10k.—14r.—12r.—0—11r.; kartofli 7r.5k. —5r.—0—5r.37k.—5r. Za cetnar siana 2r.30k.—5r.10k.—1r.30k. —3r.45k.—5r. Sąg drzewa twardego sprzedawano po 0—10r.40k. —6r.15k.—10r.—27r.30k., miękkiego 6r.30k.—8r.20k.—6r.15k.—0 —17r.30k. Funt mięsa wołowego kosztował 9k.—8¾k.—8¼k.— 7½k.—9k. i garniec okowity 2r.55k.—4r.10k.—2r.37k.—2r.55k.— 3r.20k. w. w. Nasienia konicza i wełny nie sprzedawano.

(Targ Wiedeński.)

Wiédeń, 8. kwietnia. W pierwszym tygodniu bieżącego miesiąca przypędzono na nasz targ 1666 sztuk bydła rzeźnego, z tych 705 z Węgier, 342 z Galicyi i 619 sztuk z innych niemieckich prowincyi. Sprzedano lub pozostało w miejscu 1343, 323 sztuk zaś odeszło z powrotem. Jedna sztuka ważyła 423—1100 funtów wiéd.; cena była między 80r. do 155r. za sztukę, czyli 21—25r. m. k. za cetnar. Oprócz tego sprzedano: 2428 cieląt (funt po 22—30k.); 1134 sztuk nierogacizny (funt po 31—36k.) i 55 owiec, (funt po 20—30k.); para jagniąt kosztowała 10—18r. w.w. — Co do zboża sprzedano na targowicy 445 meców pszenicy w przecięciu po 9r.36k., 32m. żyta po 7r.9k., 95m. jęczmienia po 6r.15k., 4883m. owsa po 5r.24k. i 30m. kukurudzy po 7r.12k. Na giełdzie zbożowéj sprzedano 5. kwietnia: 3144 meców barackiéj pszenicy *loco Wiselburg* po 7r.—8r.18k.; pszenicy z *Marchfeld* po 8r.48k.—10r.6k.; 900m. żyta po 7r.—7r.45k.; 2370m. jęczmienia po 6r.24k.—6r.54k. i 1000 m. owsa *transito* po 4r.36k.—4r.57k. — Za półkorca kartofli płacono 3—4r., funt masła 54k.—1r.15k.; smalcu wołowego 1r.10k. —1r.12k., wieprzowego 40—50k. Nakoniec sprzedano 3240 cetnarów siana po 2r.36k. do 5r.45k. i 100 stogów okłotów po 21—28r.

Kurs lwowski.

Dnia 15. kwietnia.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	6	—	6	3
Dukat cesarski	" "	6	5	6	9
Półimperyał zł. rosyjski	" "	10	30	10	34
Rubel śr. rosyjski	" "	2	1	2	2
Talar pruski	" "	1	54	1	56
Polski kurant i pięciozłotówk.	" "	1	30	1	31
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	" "	89	35	89	55

(Kurs wekslowy wiédeński z 12. kwietnia.)

Amsterdam 184¾ p. 2. m. Augsburg 133 p. uso. Frankfurt 132¼ p. 2. m. Genua 155 p. 2. m. Hamburg 195 p. 2. m. Liworno 129 l. 2. m. Londyn 12-59. l. 2. m. Marsylia 156¾ l. 2. m. Paryż —. p. 2. m. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. kwietnia.

Hr. Mier Feliks, z Buska. — PP. Kalinowski Kajetan, z Brzeżan. — Hosch Edward, z Krakowa. — Barański Michał, z Radłowic. — Mierzyński Rafał, z Baryłowa. — Raciborski Edward, z Brzuchowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. kwietnia.

Księżna Lubomirska Karolina, do Krakowca. — Hr. Dzieduszycki Kazimierz, do Niesłuchowa. — Pietruski Konstanty, do Rudy. — Strzelecki Eugeniusz, do Wirowa. — Radziejowski Konstanty, do Kłodzienka. — Skolimowski Tadeusz, do Dynisk. — Michałowski Antoni, do Niedzielisk. — Antoniewicz Wicenty, do Skwarzawy. — Grochowski Antoni, do Sulimowa. — Gnoiński Aleksander, do Krosna. — Pieszczorowscy Marcin i Ryszard, do Kuzminy. — Kunaszewski Władysław, do Złoczowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. kwietnia.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.			Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	"	'''	''''				
6 god. zr.	28	1	5	0°	+ 8°	połud.-wschodni	pogod. ⊙
2 god. pp.	28	1	3	+ 7,5°	0°	wschodni	" "
10 g. w.	28	1	2	+ 4°		"	" "

Od dwóch tygodni blizko nasz teatr zamknięty przysposabia się w ozdoby i stroje by powitać godnie po długiéj przerwie stęschnioną publiczność. Odnawiają się zużyte kilkunastoletnią posługą sprzęty, dekoracye i wnętrza teatru, i przybierają wdzięczniejszą postać, odpowiednią pięknemu przeznaczeniu kunsztu, a powabniejszą dla publiczności, która go ceni i utrzymuje. Już od dawna zamiarem było administracyi zająć się odnowieniem, i wygotowane plany czekały sposobnéj tylko pory zajęcia się uskutecznieniem powziętéj myśli; okoliczności mniéj pomyślne przedtém, dozwoliły dopiero w tym roku dokonać zamiaru. Nie chcemy wpoprzód rozpisywać się w czém są przedsięwzięte ozdoby, w obawie podniecenia imaginacyi, upatrującéj w domysłach zawsze więcéj niźli rzeczywistość wydać jest w stanie. W dzień drugi Wielkanocy otwartą będzie scena, łaskawy gość sam osądzi ile w niewinności domysłów byłoby prawdy. Tyle wiemy że zamiarem administracyi jest uczynić przybytek przyzwoitym tak dla artysty, jak i dla publiczności, a któryby w chwilach po scenie ustępnych, nie raził zmysłu wiekiem ścian okopconych lub wytartych. Co zaś przytém wszystkiem jest piękniejszego powiémy, to że wszystkie przybory są własnego tutejszych rzemieślników i fabrykantów wytworu. Administracya z namysłu ich samych tylko użyła, w części ażeby miéć pod okiem dobór materyału i pewność wykonania, w części zaś ażeby podnieść przemysł własnego miasta i dodać otuchy fabrykom naszym ulegającym przy konkurencyi przedsiębierców zagranicznych. Byliśmy też właśnie świadkami zakładu na wyższy rozmiar fabryki masy papierowéj tak zwanéj „papier mâché" służącéj na wytwór ozdób i arabesków złotych pod sufit i przedscenne ściany, i pewni jesteśmy, że przedsiębierca błogosławić będzie tych którzy mu podali sposobność okazania zdolności swojéj i przeprowadzenia w obyczaj przystrajać znakomitsze domy w ten sposób jak je wytworniejszego smaku mieszkańce Włoch, Francyi i Niemiec ozdabiają. W dzisiejszym wieku papierowym ustąpić muszą bronzy i marmury papierowéj masie, bo tańsza a mocna tak że dotąd jeszcze na nią doskonałéj prasy trudno było wymyślić.

Znany jest pewnie wszystkim *konwikt* w ulicy Ruskiéj na przeciw wołoskiéj cerkwi, nr. 201, przynajmniéj niema kucharki we Lwowie którаby go nie znała. Jest to dom z dawnych lat po-jezuicki, dziś własnością po Herszu Bałabanie dwóch spadkobierców Berla Taubes i Leib Chamaidesa. Z okazałości wprawdzie nie słynie, ani też dla wielkości o nim wspominamy. Co za wielkość zresztą! O trzech piątrach pięć okien od frontu, w dwójnasób tyle w czworogran w dziedziniec, wiele tam ludzi mieszkaćby mogło? ale na piątrach — na piątrach; bo dół zajmują izby szynkowne, składy i sklepy kupieckie. — Oto nie mniéj ni więcéj jak siedmdziesiąt i trzy familii żydowskich, razem trzysta czternaście dusz stałych w arkusz konskrypcyjny wyraźnie wciągniętych, przypadkowych mieszkańców nie licząc. — Jak to się mylić można. Na pozór zdawałoby się że tam much ledwo tyle.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowéj.